

شورای ایمنی زیستی

عنوان سند:

دستورالعمل آلودگی زدایی در موارد ریختن یا
پاشیده شدن مواد شیمیایی بر سطوح، پوست و مخاط

شماره سند:

BS-WI-012-00

تاریخ	شماره بازنگری	شرح اقدام	تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده
۱۳۹۴/۱۰/۲۱	00	تدوین کلی دستورالعمل	نام و سمت دکتر صغری روحی دهبینه مسئول فنی آزمایشگاه تشخیص طبی انسیتیتو پاستور ایران	نام و سمت مهندس سعید فرهاد دبیر شورای ایمنی زیستی	نام و سمت دکتر علی اسلامی فر معاون خدمات تخصصی
			امضا	امضا	امضا
			نام و سمت	نام و سمت	نام و سمت
			امضا	امضا	امضا
			نام و سمت	نام و سمت	نام و سمت
			امضا	امضا	امضا
			نام و سمت	نام و سمت	نام و سمت
			امضا	امضا	امضا

شماره سند: BS-WI-012	دستورالعمل آلودگی زدایی در موارد ریختن یا پاشیده شدن مواد شیمیایی	
شماره بازنگری: 00		

(۱) هدف از ایجاد: ایجاد دستورالعمل جهت آلودگی زدایی در موارد ریختن یا پاشیده شدن مواد شیمیایی در آزمایشگاه.

(۱-۱) بازنگری این سند بنا به پیشنهاد هر یک از کارکنان ذیصلاح و با تأیید مقام ذیصلاح امکان پذیر می باشد.

(۲) دامنه کاربرد: این دستورالعمل در انستیتو پاستور ایران کاربرد دارد.

(۳) منابع:

۱-۳ استاندارد ISIRI-ISO 15189

۲-۳ کتاب "مجموعه ای از مستندات سیستم مدیریت کیفیت در آزمایشگاه پزشکی" (آزمایشگاه مرجع سلامت-انجمن آسیب شناسی ایران)، چاپ اول، سال ۱۳۸۸

(۴) تعاریف :-

(۵) شرح دستورالعمل:

۵-۱) با توجه به این که در سوختگی شیمیایی با اسیدها تنها دهیدراتاسیون شدید سلولی ایجاد می شود پس در صورت تماس پوست بدن با اسیدها اقدامات زیر به سرعت انجام پذیرد:

(جهت جلوگیری از ایجاد سوختگی در فردی که قصد کمک به فرد مصدوم را دارد لازم است از دستکش مقاوم به مواد خورنده موجود در جعبه کمک های اولیه استفاده شود)

۵-۱-۱) موضع را با مقادیر فراوان آب از همان دقیقه اول تماس شست و شو دهید. به هیچ عنوان از محلول های

قلیایی استفاده نکنید. شستشو را تا حداقل ۱۵ تا ۲۰ دقیقه ادامه دهید.

نکته : به جهت خنثی سازی اسید انجام این عمل از همان دقیقه اول تماس ضروری می باشد. تاخیر بیش از سه

دقیقه با افزایش چشمگیر میزان صدمات وارده همراه خواهد بود. در صورتی که در مورد اسید کلریدریک تاخیر بیش از ۱۵ دقیقه باشد تقریباً تغییر در pH پوست امکان پذیر نخواهد بود.

۵-۱-۲) با کمک مسئول ایمنی مصدوم را به نزدیکترین مرکز درمانی برسانید.

۵-۱-۳) گزارش حادثه توسط مسئول ایمنی در فرم ثبت و پیگیری حوادث مخاطره آمیز به شماره BS-FO-006 و

فرم گزارش حادثه، وقایع و بیماریهای شغلی به شماره BS-FO-007 ثبت گردد.

۵-۲) در صورت ریخته شدن اسید بر کف یا سطوح اقدامات زیر را انجام دهید:

۵-۲-۱) از پودر سودا (موجود در کابینت مخصوص) استفاده کرده به مقدار مناسب از پودر سودا بر سطح آغشته به

اسید بریزید مدتی صبر کنید تا خنثی سازی اسید انجام شود.

۵-۲-۲) با پوشیدن دستکش و با استفاده از وسایل نظافت محیط کار مثل تی و آب، نسبت به تمیز کردن محیط

آغشته به اسید اقدام نمایید.

شماره سند: BS-WI-012	دستورالعمل آلودگی زدایی در موارد ریختن یا پاشیده شدن مواد شیمیایی	
شماره بازنگری: 00		

۵-۳) با توجه به این که در سوختگی شیمیایی با قلیاها ضمن دهیدراتاسیون شدید سلولی، صابونی شدن چربی زیر پوست نیز ایجاد می شود پس در صورت تماس پوست بدن با قلیاها اقدامات زیر به سرعت انجام پذیرد:

(جهت جلوگیری از ایجاد سوختگی در فردی که قصد کمک به فرد مصدوم را دارد لازم است از دستکش مقاوم به مواد خورنده موجود در جعبه کمک های اولیه استفاده شود)

- ۵-۳-۱) موضع را با مقادیر فراوان آب از همان دقیقه اول تماس شست و شو دهید. به هیچ عنوان از محلول های اسیدی استفاده نکنید. شستشو را تا حداقل ۱۵ تا ۲۰ دقیقه ادامه دهید.
- نکته: به جهت خنثی سازی قلیا، انجام این عمل از همان دقیقه اول تماس ضروری می باشد. تاخیر بیش از سه دقیقه با افزایش چشمگیر میزان صدمات وارده همراه خواهد بود. در صورتی که در مورد هیدروکسید سدیم تاخیر بیش از یک ساعت باشد تقریباً تغییر در pH پوست امکان پذیر نخواهد بود.
- ۵-۳-۲) با کمک مسئول ایمنی مصدوم را به نزدیکترین مرکز درمانی برسانید.
- ۵-۳-۳) بعد از تماس با مواد قلیایی عمل هیدروتراپی طولانی (بیش از ۱۲ ساعت) ضروری می باشد.
- ۵-۳-۴) گزارش حادثه توسط مسئول ایمنی در فرم ثبت و پیگیری حوادث مخاطره آمیز به شماره BS-FO-006 و فرم گزارش حادثه، وقایع و بیماریهای شغلی به شماره BS-FO-007 ثبت گردد.
- ۵-۴) در صورت ریخته شدن قلیا بر کف یا سطوح اقدامات زیر را انجام دهید:

- ۵-۴-۱) از شن (موجود در کابینت مخصوص) استفاده کرده به مقدار مناسب از سرکه و سپس شن بر سطح آغشته به قلیا بریزید مدتی صبر کنید تا قلیا جذب شن شود.
- ۵-۴-۲) با پوشیدن دستکش و با استفاده از وسایل نظافت محیط کار مثل جارو و سپس تی آغشته به آب، نسبت به تمیز کردن محیط آغشته به قلیا اقدام نمایید.

۵-۵) در صورت ریخته یا پاشیده شدن مواد در چشم بدون در نظر گرفتن ماهیت ماده، اقدامات زیر را انجام دهید:

- ۵-۵-۱) سریعاً شست و شوی چشم را با فشار پایین آب و به مدت طولانی آغاز نمایید. شستشو را حداقل ۱۵ الی ۲۰ دقیقه ادامه دهید.
- ۵-۵-۲) در حین شست و شو به طور مداوم چشم را باز و بسته نمایید.
- ۵-۵-۲-۱) بهتر است شست و شو را با محلول سالین نرمال و از طریق لوله سرمی با جریان آهسته انجام داده و حین انتقال مصدوم به مرکز درمانی ادامه دهید.
- ۵-۵-۳) مصدوم را سریعاً به بخش فوریت چشم پزشکی منتقل کنید.
- ۵-۵-۴) گزارش حادثه توسط مسئول ایمنی در فرم ثبت و پیگیری حوادث مخاطره آمیز به شماره BS-FO-006 و فرم گزارش حادثه، وقایع و بیماریهای شغلی به شماره BS-FO-007 ثبت گردد.

شماره سند: BS-WI-012	دستورالعمل آلودگی زدایی در موارد ریختن یا پاشیده شدن مواد شیمیایی	
شماره بازنگری: 00		

۶) مستندات:

- ۶-۱) فرم ثبت و پیگیری حوادث مخاطره آمیز به شماره BS-FO-006
 ۶-۲) فرم گزارش حادثه، وقایع و بیماریهای شغلی به شماره BS-FO-007

